

: Posamezna številka 6 vinarjev :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 10. dopoldne. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1 20, z dostavljanjem na dom K 1 50; s pošto celoletno K 20—, polletno K 10—, četrtletno K 5—, mesečno K 1 70. Za inozemstvo celoletno K 30—, Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravnistvo je v Franciškanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko. Telefon številka 303.

Prepozno.

Ako bi danes prišel kak graščak h kmetu in bi od njega zahteval, da naj mu da desetino ali, da naj gre delat tlako na njegovo polje, bi se mu kmet posmejal porogljivo in bi rekel: gospod, prepozno ste prišli. — Tlaka in desetina je odpravljena.

Ako bi danes prišel Nemec s svojo visoko šulo in bi nam trobil, da ima v državi več pravice, kakor mi, mu lahko rečemo v obraz: prepozno si prišel, v naši državi so vsi narodi enakopravni.

Ako bi prišel pred sodnijo katoličan in bi se bahal, da ne sme biti obsojen, ker je katoliške vere in da ima prednost pred drugo vero, bi mu sodnik lahko rekel: prepozno ste prišli: tudi po veri smo vsi enaki pred zakonom.

To približno danes pri nas vsak človek ve. Vlada sicer navadno rada pozabi, da so vsi narodi enaki in tudi Nemci si radi domišljujejo, da so več, kakor mi.

Toda mi imamo zakon in le naša stvar je, da si izvajamo popolno enakopravnost. Na svetu so sicer vedno zakasnjeni ljudje, ki bi se morali roditi nekaj stoletij prej, toda vkljub takim izjemam gre čas naprej in kliče takim zaostalim ljudem: prepozno.

Eden takih ljudi, ki noče verjeti, da so stari časi minili, je tudi naš škof.

Znano je namreč, da so napredni kandidati tožili škofa Jegliča zaradi njegovega pastirskega pisma, ki je polno grdih in lažljivih napadov na napredno stranko, na napredno časopisje in na napredne ljudi sploh. Škof ima pravico in dolžnost, da varuje verske in cerkvene koristi — ako bi bile v nevarnosti — ne sme se pa v namen politične agitacije posluževati laži in v hujškajočem tonu pisati pastirskih listov, ki le slabo vplivajo na javno življenje in slepe ljudi ob času, ko potrebujejo treznega razsodka. — Naš škof pa si je dovoljeval napade na napredno in narodno slovensko stvar na tak način, da je to vzbujalo splošno pozornost in je celo tuj časopisje vselej pisalo o hujškajočih pastirskih listih ljubljanskega škofa.

Naravno je, da je vsled tega trpela narodna in napredna slovenska stvar doma in tudi zunaj domovine. Da bi bilo tem hujškarijam konec, so se napredni kandidati odločili, da vložijo tožbo zoper škofa.

Škofu se je obtožnica tudi dostavila.

Škof pa se je pritožil v Gradec na višje sodišče in sicer z motivacijo, ki je za njega in njegovo naziranje zelo značilna. Rekel je namreč, da zanj še vedno obstoji konkordata. To se pravi toliko, kakor da naš škof ne prizna državnih zakonov.

Kaj je to konkordata? Konkordata je zveza med cerkvijo in državo, ki se podpisata druga drugo zato, da zatrti obema nasprotno gibanje. Tako gibanje je bilo n. pr. revolucionarno gibanje l. 1848. in deloma ono narodno gibanje, ki se je po l. 1848.

razvilo. Da bi se to gibanje zatrla, je sklenila Avstrija l. 1855. s cerkvijo konkordata. Cerkev in država sta šli skupno proti narodnemu, naprednemu in svobodnomiselnemu gibanju.

Država je dala cerkvi v roke šolo, kajti ta se ji je zdela najvarnejša, cerkev pa je dobro izpolnila svojo dolžnost in je šolo in učiteljsko na vse načine ponižala. Doba konkordata je doba največjih krivic proti narodu v Avstriji, doba največjega ponižanja, pa tudi propada državnega ponosa in blagostanja; iz tega se je dvignila Avstrija šele l. 1866, ko je bila pobita na bojnem polju.

Z zakoni l. 1867 in 1867 je bilo tema konec, deloma pa že l. 1861, ko so tudi evangeliški in protestanti dobili svoje pravice.

Ljubljanski škof pa ne prizna, da je konec konkordata, ampak se je proti tožbi, vloženi od naprednih kandidatov, pritožil z opombo, da zanj doba konkordata še ni končana.

Papež je res avstrijske zakone z l. 1868—1869 prokel, toda to mu ni nič pomagalo. Zakone je sprejel parlament in cesar jih je potrdil. Tak zakon je za celo državo veljaven. — Dolžnost dobrega državljana je, da se tem zakonom pokori.

Ljubljanski škof pa te zakone prezira, kakor bi jih ne bilo. To je prav tako, kakor če bi graščak ne hotel priznati, da sta tlaka in desetina odpravljena.

Seveda škofu to ne bo nič pomagalo, ker morajo za njega veljati isti zakoni, kakor za vse druge.

Konkordata pri nas ni več, dasi vemo, da ga gotovi ljudje zelo žele. Posebno na Kranjskem pri šolskih in drugih razmerah kaže, da nekaterim ljudem ne gre v glavo, da konkordata ni več.

Toda mi jim kličemo: Prepozno!

Priznajte ali ne priznajte. Škof se bo moral zagovarjati za svoje napade in hujškarije, ker pred zakonom ni stan nad stan, ne narod nad narod, ne vera nad vero! Konkordata ni več!

Ciril in Metod.

Danes je god Cirila in Metoda. Ko je šlo za to, na kateri dan naj se praznuje spomina dveh velikih slovanskih blagovestnikov, so bili v zadregi: ali naj bi bil 5. ali 6. julija dan Cirila in Metoda. Nazadnje so ostali pri 5. juliju, ker je 6. imel neki drugi neslovanski svetnik. Končno je vseeno, kaj pravijo v Rimu: mi ne častimo ta dan toliko spomin svetnikov, kakor spomin naših slovanskih blagovestnikov.

Danes je še sporno vprašanje, ali spadata Ciril in Metod k vzhodno-grški pravoslavni, ali k zapadno-rimski katoliški cerkvi. Znano je namreč, da je bil ob času (l. 863.), ko sta nastopila Ciril in Metod na Moravi že dovršen razkol med vzhodno in zapadno cerkvijo in nekateri učenjaki so mnenja, da sta Ciril in Metod pri-

padala vztočni cerkvi, da sta bila vneta za razširjenje grške cerkve in da sta prav zato iznašla posebne slovanske črke in da sta hotela porabiti razmere na Moravi za to, da bi pridobila vse Slovane za vztočno grško cerkev. Zato sta imela Ciril in Metod potem težave v Rimu in Rim je bil nemškimi škofom bolj naklonjen kakor njima, ker sta prihajala od Bizanca.

Tudi to je danes za nas postranska stvar, ali sta bila Ciril in Metod razkolnika ali katolika. Naj učenjaki ugotovijo o tem. Gotovo je, da je velika večina državljanov danes pravoslavni in vsi pravoslavni pišejo tudi s cirilico (Rusi, Bolgari, Srbi) dočim so oni deli Slovanov, ki so se razvijali pod latinsko kulturo, sprejeli latinico (Čehi, Slovenci, Hrvati, Poljaki). S tem so se Slovani ločili po veri v pravoslavne in katoliške in po pisavi (cirilica in latinica). Vendar vsi Slovani danes slave praznik Cirila in Metoda, ta dan jih združuje, ne moti jih pri tem niti vera, niti pisava.

In to opravičeno, kajti veliko je bilo kulturno delo, ki sta ga izvršila. Ako bi tega kulturnega dela ne bili uničili sovražni viharji, Mažari in Germani, bi bili Slovani povzdignili na svojih mladih ramah staro grško bizantinsko kulturo in bi bili dosegli kulturno stopinjo, ki bi bila omogočila edinstvo predno se je začelo cepljenje in z jezikovno in kulturno enotnostjo bi bila šla najbrže tudi državna skupnost in zgodovina Evrope bi bila drugačna, nego je sedaj. Tako pa je prevladala v Evropi germansko-latinska kultura, mažarska sila je razbila slovansko središče ob Donavi, grška kultura je ostala na Balkanu in v Rusiji. Tam se je razvijala dalje in šele čez stoletja so se slovanska plemena zopet sešla. Obenem pa se je oživil spomin Cirila in Metoda.

Njiju ime nosi tudi naša šolska družba. Kakor vse, zlorablja klerikalizem tudi Ciril-metodejsko slovansko idejo. Ustanovili so namreč bratovščino sv. Cirila in Metoda, ki naj ima namen izpreobračati pravoslavne slovanske brate na katoliško vero; pri nas n. pr. pobirajo za misijone v Bosni.

Mi smo mnenja, da naj ime Cirila in Metoda ne bo med Slovani v nepotrebno versko hujškanje — saj sta sama kazala najlepšo versko toleranco — ampak da slavimo njih spomin v znamenju prosvete in kulture in velikega slovanskega edinstva, brez razlike vere in cerkve.

Od vzhoda sta prišla na zapad — da združita vse v eni veliki misli: v novi slovanski kulturi, ki sta jo položila — s prvo slovansko knjigo.

Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

Izprva je bil njegov namen, storiti konec, in je skočil v vodo, da bi se potopil.

Toda življenski nagon je kmalu izpremenil smer njegovih misli; začel je plavati okrog kleti.

Voda je narastla skoraj do stropa.

Tako se je zgodilo, da je Skalabrino plavaje ob zidu naposled priplaval do zamrežene odprtine, skozi katero je drla voda, ter se prijel za železno drogovje mreže.

Ta prijem ga je navdal s tako blazno, radostno nado, da je zarjul od veselja. Kajti začutil je, da se železni drogovji treso pod silo njegovih rok: bili so stari, obrabljeni, razjedeni od rje. Skalabrino se je uprl s koleno v zid in pričel puliti železje iz stene. Njegova herkulaska moč, podesetorjena od smrtni nevarnosti, se je lotila nemogočega dela.

In tako se je vršila nekaj minut tragična borba tega človeka proti železnim drogovom, ki jih je vlekel k sebi, sločil jih in jih lomil s srditim streljaji.

Eden izmed njih se je udal.

Skalabrino je poizkusil zlesti skozi.

In je zlezal!

Toda to, kar ga je pričakovalo zdaj, je bilo tragično.

Odprtina je bila zvezana naravnost s kanalom.

Voda kanala je drla v klet.

Skalabrinova pot v svobodo je vodila torej na dno kanala.

In tam se je delal vrtnec, ki ga je vlekel k tlom.

Pognal se je z naporom vseh svojih sil, zadržujoč dihanje.

Zdelo se mu je, da ga nekaj demon vleče za noge, ko je skušal priti na vrh.

Koliko časa je trajala ta borba?

S kakšnim nečloveškim naporom se je Skalabrino posrečilo uiti strašnem objemu vrtnice?

Tega niti sam ne bi bil mogel povedati.

Toda naenkrat se je znašel v mirnejši vodi; še en suneč s peto, pa je bil na površini kanala.

Bil je otiel!

Pol ure nato je dospel v hišo v pristanišču ter se preoblekel.

Zločinski poizkus Sandrigo in njegovega prijatelja je bil torej izjalovljen.

Velika manifestacija za slovenske šole v Trstu.

Iz Trsta.

Shod, ki ga je sklicalo pretečeno nedeljo tržaško politično društvo „Edinost“, ki se je tudi vršil v veliki dvorani „Narodnega doma“, smejo tu bivajoči Slovenci imenovati enega izmed najlepših in najsijajnejših.

Politično društvo je sklicalo ta shod z namenom, da manifestira tržaško Slovenstvo za ono, česar še nima doslej — namreč šol. Slovenci v Trstu imamo le eno šolo, ljudsko sicer, in to moramo vzdrževati sami. Med tem, ko imajo drugorodci v Trstu šol v izobilju, jočejo naši otroci, ko vendar ni prostora več v teh tesnih šolskih sobah.

Ampak vrnimo se k shodu samemu. Ob 10. zjutraj je otvoril g. dr. Wilfan predsednik političnega društva „Edinost“ shod, in pozdravil vse navzoče zborovalce, katerih je bila gledališčna dvorana polna do zadnjega kotička. Prosil je, da se ne oglasi za besedo nihče drugi — dasiravno je drugič beseda vsakemu svobodna — nego dva referenta in to sta bila ravnatelj slov. trg. šole g. Josip Ulčakar in deželni in državni poslanec g. dr. Otokar Rybář. Besedo dobi g. Josip Ulčakar in se je pečal z referatom, ki je trajal nad eno uro. Iz njegovih izjavanj povzamemo sledeče:

V Trstu se je izkazalo pri zadnjih državnoborskih volitvah, da se nahaja 616 nemških volilcev. Ti ljudje imajo: c. kr. državno gimnazijo, c. kr. realko, c. kr. meščansko šolo, kratkoma 65 razredov. Ako bi vlada postopala pravično, bi morali imeti Slovenci nad 600 teh — nimamo pa niti enega.

Na italijanske učitelje in nemške pride navadno k večjemu 50 otrok na eno učno moč: slovenski učitelji pa morajo poučevati vsakdo nad 80 do 100. In to radi česa? Slovenci moramo sami plačevati teh par učiteljev. V nemških šolah se tudi jako pohvalno in dobro nadzira; fakt: v eni taki šoli je visel zemljevid leta in leta, ki je kazal, da se ga italijanska meja do Save. In v to sobo so hodili razni namestništevni uradniki, tudi marsikaka visoka oseba, ni pa opazila toliko, da bi se opozorilo radi tega šolske vodstvo. Obširen in dober referat je bil sprejet z burnim plaskanjem, nakar je predlagal gosp. Ulčakar resolucijo, ki utemeljuje naše zahteve na tržaškem šolskem polju.

Sprejeta je bila z burnim odobravanjem.

Nato je govoril dež. in državni poslanec g. dr. Rybář. Iz njegovega zanimivega govora bi lahko povzeli marsikaj, hočem pa omeniti le nekaj točk:

V Italiji so v tem oziru take razmere, da so tam cele provincije anal-fabetov; brati in pisati zna le redko-kdo, Italijanska vlada mora radi tega

pritiskati na te ljudi, in jih kaznovati z globo, da pošiljajo v šolo svoje otroke.

Mi pa, ki živimo v modernem času, in modernizem zahteva tudi svoje, svojemu času vsaj primerno izobrazbo, mi bijemo boj za samo eno navadno ljudsko šolo nad 25 let. Naš glas pa je glas vpijočega v puščavi. Avstrija je torej jako enopravna država; mi vzdržujemo šole ali vsaj pomagamo te vzdrževati s svojimi davki Nemcem in Italijanom, zakaj bi ne dobili tudi mi nekaj, do česar smo vendar popolnoma opravičeni. Kjer se nastani 10 Nemcev, in če ti zahtevajo šolo, jo dobijo; Slovenci pa, ki nas je tu na tisoče in tisoče, nimamo niti ene ljudske šole, ki bi bila vzdrževana od države. Sramota! Poglejmo n. pr. v Dalmacijo. V teh krajih prebiva 98 odstotkov hrvatsko-slovenskega naroda in le 2 odstotka Italijanov in Nemcev. Vlada jim zida šole, da le mignejo z mezinem. Za tržaške Slovence nima vlada denarja (klici: dol z vlado in žvižganje) šla je pa ustanovljati laške šole v Albanijo, ko pravzaprav to ni njena stvar. In dasi so Slovenci in Hrvati odločilen faktor na Primorskem, nimamo šole v Trstu, šole, ki bi jo vzdrževala naša vlada. Ko je vlada videla leta 1907, da smo dobili pri tedanjih državnoborskih volitvah veliko glasov in v okolici en mandat, nam je dala pet učiteljev; ko smo prišli pri občinskih volitvah v mestu samem v treh okrajih v ožjo volitev, smo dobili zopet pet učnih moči, bodite uverjeni, da zopet sedaj, ko bodo videli črne številke na belem papirju, dobimo še pet učiteljev!

Naša c. kr. vlada ustanavlja šole v Albaniji. Ob Skaderskem jezeru so na takšen način laški trgovci izpodrinili Slovence. Šola je bojno sredstvo našel to bojno polje pa je v rokah naših najljubejših sovragov. Mislite li morda, da nam bo de kaj dala gospoda ala Meunesini, ki bi nas še najraje zapodila iz Trsta?

Tukaj je naše vprašanje tudi v rokah mestnega sveta in laškega magistrata, in od teh ne moremo pričakovati nič dobrega.

Mi moramo gledati, da ne bomo pošiljali svojih otrok v tuje učilnice, mi moramo postati na svoji zemlji svoj gospod, in moramo biti neodvisni.

Pri nas se v tem oziru ne pozna zakona.

Končno apelira na vse zborovalce, naj govore le slovenski doma s svojimi otroci in družino, nakar zaključijo g. dr. Wilfan ta krasno uspeši shod.

Dan 2. julija smejo pač tržaški Slovenci zopet pokazati; na shodu je vseskozi vladala vzorna disciplina, kar je le pri Slovencih.

Mirno so se razšli zborovalci s trdnim prepričanjem, da vzajemnemu delovanju sledi gotova zmaga.

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetok.

Nenadoma je Skalabrino izginil; spustil se je skozi podstrešno okence v podstrešje.

Roland mu je sledil.

Skalabrino je odprl neka vrata, spustil se naglo po stopnicah, in pet minut nato sta stala obadva v molčeci, prazni in temni stranski ulici.

Skalabrino se je zasmejal s široko zadovoljnostjo.

— Ko mi je prišlo pred več nego desetimi leti na um, da sem si napravil to pot izhod za skrajno silo, si pač nisem mislil, da bo nekega dne služila sinu doža, ki je sedel takrat na beneškem prestolu.

— To je dokaz, Skalabrino, da si človek, ki ljubi red in metodo.

— Eh, gospod, ravnal sem pač tako, kakor so me naučile lisice v hribovju, nič drugače. One se skrivajo v luknjah, ki pa niso nikoli brez zadnjih vrat.

— Hitiva! ... Spotoma pa mi pripoveduj, kaj se je godilo s teboj in kako da si mogel priti ravno o pravem času, da si mi pokazal izhod iz te pasti.

Naj nam bo dovoljeno, nadomestiti Skalabrino v tej pripovedi, ki je — tako upamo — bralec ne pričakuje z manjšo radovednostjo kakor Roland sam. Kajti bralec — ako mu je vzbudil dobri velikan količkam zanimanja do njega — pač še ni pozabil, da smo ga morali zapustiti v jako kritičnem položaju. Dočim sta se lastnik krčme „Pri Zlatem Sidru“ in Sandrigo sklanjala nad pokrovom vrat, ki so vodila v klet, da bi slišala poslednji smrtni krik nesrečnika, ki sta ga hotela utopiti, se je bil Skalabrino, umikaje se rastoči vodi, naposled zatekel na zadnjo stopnico.

Skalabrino se je hotel polastiti Sandrigo, da bi rešil Bianco. Aventura, ki jo je ravnakar doživel, pa mu je pričala, da ima Sandrigo v Benetkah opore, s katerim se bo treba boriti.

Takšna je bila izpoved, ki jo je slišal Roland iz Skalabrinih ust.

— Toda kaj hudiča, te je neslo k „Zlatemu Sidru“? je vprašal Roland, ko je orjak umolknil.

— Saj to je ravno, in to je najhujše, kar vam imam povedati.

Skalabrinov obraz se je zmračil.

Velika solza se je utrlila iz njegovega očesa.

Hodila sta in se razgovarjala. Zdaj sta bila v bližini hiše na Olivolskem otoku.

Roland se je približal Dandolovi hiši.

— Gospod, je menil Skalabrino, ali mi ob svojem odhodu niste dejali, da je ta hiša sumljiva.

— Da, takrat. Zdaj so jo menda že nehali nadzorovati.

Sicer pa bova videla.

Roland in njegov tovariš sta preplezala zid ter mahnila naravnost proti hiši. Ko sta šla mimo velike cedre, je Rolanda nekaj streslo. Toda skrbno je čuval čuvstvo, ki so v tem trenutku razburjalo njegovo dušo.

Potrkal je na vrata.

— Kdo prihaja? je vprašal neki glas čez par minut.

In stari Filipino, z leščerbo v roki, se je prikazal ter odprl vrata na ozko špranjo.

— Ali ne spoznaš Ivana di Lorenzo, svojega novega gospodarja? je vprašal Roland.

— Oprostite, gospod, je odgovoril stari služabnik ter odprl. Hitel je prižigati svečo.

Roland je zapazil, da starčeve roke drhte in da se od strani čudno ozira nanj.

— Ali me ne spoznaš? je ponovil.

— Gospod, opazoval sem vas po glasu in vas spoznam tudi zdaj, dasi vaš obraz ni obraz gospoda Ivana di Lorenzo.

— Da, včasih se mi zljubi, da si izpremenim obraz. Starec je zmajal z glavo.

Kaj hočeš reči? je vprašal Roland.

Filipo je pokazal z očmi na Skalabrino. (Dalje.)

Iz slovenskih krajev.

Iz Kranja. Danes, dne 5. julija 1911 se vrši točno ob pol 9. zvečer v Sokolski dvorani v Kranju koncert. Sodelujejo: Orkester „Sloga“ in pevski zbor „Narodne čitalnice“ v Kranju. Spored: 1. G. Rossini: Simfonija iz opere „Semiramide“. Orkester. 2. V. Krek: „Pogovor z domom“. Mešan zbor. 3. A. Foerster: „Umrli je mož — mož živi“. Moški zbor. 4. I. Verdi: Potpuri iz opere „Trubadur“. Orkester. 5. E. Adamič: „Zapuščena“. Mešan zbor s sopran solo. (Poje ga. Anica Pirnatova.) 6. A. Hajdrih: „Hercegovska“. Moški zbor. 7. Dr. A. Schwab: „Dobro jutro“. Pevski valček za mešan zbor s spremljevanjem orkestra. Začetek točno ob pol 9. uri zvečer. Konec ob 10. uri. Cene prostorov: Sedeži ob 1. do 3. vrste po 2 K, od 4. do 6. vrste po 1.50 K, od 7. do 9. vrste po 1 K, ostali sedeži po 60 vin, stojšča 40 vin, za dijakke 30 vin. Vstopnice se dobe v predprodaji v trgovini gospoda F. Savojca, na večer koncerta pa pri blagajni.

Iz Trsta. 10-letnica in razvitje zastave Št. Jakobske „Čitalnice“ v Trstu v nedeljo, dne 13. avgusta 1911. Bratska društva! Mili rojaki! Deset let je minulo odkar se je ustanovila „Čitalnica“ pri sv. Jakobu v Trstu. Zalogostno je še bilo pred 10. leti pri nas. Težaven radi tega položaj vseh slovenskih društev. Tako se je morala „Čitalnica“ veliko boriti proti raznim nasprotnikom: domačim in tujim, pomankanju primernih prostorov itd. Toda železna vztrajnost in rodoljubnost ter požrtvovalnost njega ustanoviteljev in članov je zmagała, in društvo je začelo neumorno delovati. Koliko slovenske mladine je rešila „Čitalnica“ slovenskemu narodu; one mladine, ki bi sicer, ker je prej zahajala v laška društva, laške šole in laške družbe in ki prišedši v društvo ni niti znala dosti slovenski, bila za naš narod izgubljena. Koliko izobraževalnega dela je storila „Čitalnica“ v dobi 10 let je priča in potrdi gotovo vsak Tržačan. Društvo ima v pravih vse točke nar. prosvete in je zato tudi vsestransko delovalo na glasbenem, pevskem in dramatičnem polju. Glavna priča tega delovanja so razni koncerti in nastopi, mnogoštevilna predavanja, vprijetitev narodnih iger in več operet. Več let vzdržuje za svoje člane in otroke svojih članov glasbeno šolo. Zavedajoča se važnosti čitanja, nabavila si je „Čitalnica“ lepo knjižnico ter jo pred par leti spremenila v javno. Kjer je klicala narodna dolžnost, bil je naš pevski zbor v prvih vrstah. Ni je skoro bilo prireditve tržaških društev, kjer bi „Čitalnica“ ne sodelovala. Pa tudi pri večini zunanjih narodnih slavnosti je bilo naše društvo deloma korporativno, deloma po deputaciji zastopano. Dan 13. avgusta 1911 si je izbrala „Čitalnica“, da proslavi 10-letnico svojega delovanja, ter da razvije društveni prapor, ki naj jo vspodbuja k nadaljnjemu delovanju. Bratska društva! Slavnosten bodi ta dan za občinstvo, slavnosten za tržaško Slovenstvo, ki tako lepo napreduje od leta do leta. Ta dan pa bodi tudi dan potrjenja slovenske vzajemnosti. Dragi bratje! Vsi, ki občutite težo našega boja, ki se divite in veselite naših uspehov, ki želite, da bi društvo, ki je veliko pripomoglo k vsemu temu, živelo in napredovalo, pridite ta dan v Trst, da se skupno navdušimo za nadaljnje delo v prid našemu zatiranemu a čvrstemu in hrabremu narodu. Ne moremo Vam sicer v naših skromnih razmerah prirediti sijajnih sprejemov; bodite pa uverjeni, da Vas sprejememo z navdušenim bratskim srcem ter storimo vse možno, da Vam bo de bil

vanje med nami najprijetnejše. Na zdar! — Odbor „Čitalnice“ pri sv. Jakobu v Trstu.

Javne produkcije gojencev „Glasb. Matice“.

(Konec.)

Višek vseh produkcijskih večerov je bil nastop naše ljube koncertne pevke gospice Pavle Boletove. Njen nastop ni več podoben onemu začetnih gojencev, podala nam je vselej sliko visoke umetnosti. Kako krasno zveni njen glas, polen, vzpenjajoč se z lahkoto v najdrznejše višine. Kakor spomladanska pesem zefirja izlivajo se melodije iz tega, res zlatega grla. Dvomi, da bi mogli razodeti izrazi ljubkost onega organa, čuti se ga mora in potem vemo, da stojimo pred vrelcem umetnosti, pred umetnico v njenem elementu. Gospica Boletova bi krasila s ponosom vsako opero in tekmovala bi gotovo s sijajem z vsemi primadonami, kar smo jih še čuli. V duetu z g. Kovačem je zavrnila koncem težke partije z lahkoto in eleganco visoki des in fascinirala občinstvo. Res nenadomestljiva izguba bi bila za „Glasbeno Matico“, ako izgubi ta biser. Njej so odprta širna pota v krasno bodočnost.

Izmed tenoristov sta tekmovala gg. Rijavec in Kovač. Tekma ni težka, ker se razlikuje temperament obeh pevcev zelo. G. Rijavec vsebuje močan junaški tenor a g. Kovač mehak lirčen.

Tenorist g. Rijavec, ljubitelj moderne glasbe, nas je seznanil z najmodernejšimi deli naših komponistov in podal tudi prvo pesem svojega šolskega pianista g. Ravnika. Dasi šele v II. razredu solopetja, nas preseneča to globoko razumevanje, to spojenje čustev z glasom. Tenor njegov je močan, da prodere pri razpoloženju sigurno najmočnejši orkester, donenje izobno in istotako prednašanje. Vesel sem tega, morda edinega slovenskega junaškega tenorista za g. Gerbičem in uverjen sem, da bo de v ponos svojci ožji domovini Goriški in si pridobil v tujini ime, kakoršno zasluži.

Nasproten opisanemu junaškemu tenorju g. Rijavca je tenor g. Kovača. Miloben, mehak, poln prošnje se dviguje v višino in pada zopet kakor ugašajoč up za nečem blagim — izgubljenim. Žal da letos g. Kovač ni bil dobro razpoložen, a kljub temu nam je nudil krasne užitke. V najvišjih legah je njegova izgovarjava razumljiva, le malo več temperamenta bi svetoval, dasi ga koncertni pevec ne potrebuje v prvi vrsti, kot operni.

Kaj naj porečem k zaključku? Da rečem odkrito, najpopolnejši so gg. Boletova, gg. Ravnik, Trost in Ličar. Vsem drugim je treba še šole, šole, šole. Nihče ni padel popoln iz neba in da se je treba svoje stroke temeljito učiti lahko dokaže vsak izmed slednjeimenovanih. Koliko truda, skrbi in dostikrat solz je treba v doseg takega cilja! In vendar je prihodnost kakor teman tolmun pred njimi.

Na slikarskem polju nam priča ime Grohar o vnetosti Slovencev za umetnost, naj nam ne vzraste še na glasbenem polju nekaj takih imen! Pevka, komponist, violonist in pianist! Kako željno čakajo mladi talenti tvoje podpore, narod slovenski! Daj jim prihodnost, vsaj so tvoji sinovi; če ne jih nisi vreden! Do danes so bili vsi taki vzkliki zaman.

Ob zaključku bi svetoval vodstvu „Glasbene Matice“, da skrči število nastopajočih gojencev in pusti proizvajati le gojence zadnjih dveh letnikov vsake stroke. Ostali naj se uvrste med

šolske preizkušnje konec leta. Preveč glasovirja občinstvu ni po godu, ker utruji v resnici večno zbijanje, posebno začetnikov, kojih prednašanje ni drugega, nego mehanično drdranje. Želeti bi bilo več instrumentalne, predvsem pa vokalne glasbe. Vseh produkcij se je udeležila skoro izključno le mladina, videli pa smo tudi gg. komponiste: Sattnerja, Premrla, Lajovica in na odru — Ravnika. Ostale sfere občinstva so izostale in pokazale s svojo odsotnostjo razumevanje za nastop naših bodočih nositeljev glasbene umetnosti.

Ljubljana, 3. julija 1911.

Emil Rumpelj.

P. S. Pri oceni v klavirju nastopajočih gojencev sem pomotoma navedel med drugimi tudi gospico Kabaj kot sovrstnico ostalih gospic iz VIII. razreda. Ker nadkriljuje njena tehnika in izvajanje obče vse ostale gospice imenovanega razreda, popravljam to lažno in ji drage volje priznam mesto poleg gg. Ravnika in Ličarja. To pomoto mi izvoli gdč. Kabaj blagohotno oprostiti.

E. R.

DNEVNE VESTI.

Plodovi Terseglavovega katekizma ali čukarja med seboj. Katoliško izobraževanje Terseglavovega katekizma kaže vedno divnejše vspehe. Najbolj pa se kaže „fina“ vzgoja in čudovita kolegijalnost med čuki samimi. Kadar ne dobe ti po kaplanskih hujškarjih posuroveli ljudje nobene naprednjake v roke, da bi ga raztrgali in oklali, se pa spopadejo sami med seboj. Opazovali „krasno uspele“ (po Slovenčevu) nedeljske čukolade na Viču nam poročajo, da so se čukarski matadorji med seboj tam prav do krvavega zbili. Nekega 14 letnega dečka, menda je bil od naraščaja, je eden čukov pobil kar na tla. Drugi je zopet nekega tretjega pobijal z zavihanimi rokami kakor vola. Krvava sta bila oba. Povod k tem „lepim“ vajam so dale baje sove, ki so pod noč prišle med svoje bratce skovikat. Sele nastopivša žandarmerija je razpabila te nočne ptice, kar pa sovicam očitno ni bilo po godu. Slovenska dekleta, ki ste značajne in poštene, mislimo, da vam ni treba še povdarjati, da prepustite pohajanje čukarskih prireditelj pastirjem in farovski dekletom.

Milijoni in židovski žepi. Okolu pet milijonov kron bo požrlo osuševanje ljubljanskega barja mestu, deželi in državi, pa pogledjte, kako se — dela! Podjetnik, pristen tipus poljskega žida ne more dobiti ljudi, ki bi mu hoteli za par grošev na dan po živinsko delati, pa — po pasje stradati. Ni čuda da ni pri celi akciji opaziti skoro nobenega napredka. Žid Czczowiczka pa le gleda kako bi izkoristil čas in — ljudi! Zakaj ne nadzorujeta dežela in država tega dela in pustita, da se Czczowiczka iz obeh — norčuje?

Kje je Gostinčar? Tistega delavskega junaka z metlo in dr. Šusteršičevega adjutanta pri pobiranju dijet še zdaj ni v Ljubljano. Potika se okolu kakor zgubljen kmeček psiček, v Ljubljano pa se ne upa priti, da bi ga policija ne zagrabila za ovratnik. Gostinčarjeva „Naša Moč“ je postala pasje ponižana in bo ostala v Gostinčarjem prej ko ne toliko časa, da se prično redne seje v parlamentu. To so vam tiči ti rimsko-katoliški Gostinčarji. Kregarji in Šteti! Lagati in psovati znajo, dokler — so na varnem.

Klerikalci nikakor ne morejo preboleti dejstva, da je število naprednih glasov, oddanih pri zadnjih državno-

zborskih volitvah na Kranjskem, silno poskočilo. Na vse mogoče načine bi radi prikrili svojo blamažo, toda pri tem umazanem delu nimajo sreče. „Slovenec“ dokazuje, da je število naprednih glasov na Kranjskem poskočilo le radi volilne dolžnosti. Nekaj je na tem tudi resnice. Saj je ravno volilna dolžnost pokazala, da stoji 1/3 volilcev na Kranjskem v naprednem taboru. Toda glavni vzrok, da je napredna ideja sedaj prodrla tudi v širše kroge, je dejstvo, da se je tudi našemu kmetu pričelo daniti in da se hoče naš kmet na vsak način otresti duhovske oblasti. Proces, ki se je tekom enega leta izvršil v taboru nemške krščansko-socialne stranke, se izvršuje pri nas polagoma in zato bo vspeh potem tudi bolj trajen. Če „Slovenec“ zatrjuje, da na Kranjskem ni naprednjakov, nas tudi veseli, svojo moč bomo pokazali že sami. Danes je jasno, da stoji klerikalci na Kranjskem na političnem kakor na gospodarskem polju na robu propada, iz katerega se ne bodo nikdar več rešili.

Klerikalni naklepi. Dr. Pegan je bil te dni v Sp. Šiški in se je napram nekemu človeku izrazil, da bodo klerikalci (deželni odbor) priklopili Ljubljani okoliške občine Šiško, Moste in Vič-Glince, s čemur upajo poklerikaliti Ljubljano, a ob enem se rešiti nekaterih okoliških občin, ki nečajo biti klerikalne. Z enim udarcem hočejo torej klerikalci ubiti dve muhi, ne pomišljajo pa na to, da jih morda niti Velika Ljubljana ne bi marala, nego bi se jih otresla, kot se je začel otresati Dunaj njim enakovrednih bratcev krščanskih socialcev.

Če bo njih bik kandidiral. Poroča se nam: Strahoviti poraz, ki ga je dr. Šusteršič doživel v Zg. Šiški, je tudi v Šišenski okolici med priprostim ljudstvom še vedno na dnevnem redu. Če človek obišče te okoličane, vedno kaj novega izve, vedno se prikaže še kako novo doslej še netiskano cvetje na dan. Tako se n. pr. kmečkim ljudem še sedaj zelo dopade nastop neke priproste žene na dr. Šusteršičevem shodu. Ta je dr. Šusteršiču rekla v obraz: Če bi njih bik kandidiral in če bi ga le duhovniki priporočali iz prižnice, bil bi gotovo izvoljen. Ta primera govori za klerikalce več kot sto Šusteršičevih shodov.

Novo katoliško Ljubljano dobimo, kakor se nam poroča, že v najkrajšem času in sicer na čisto jedinstven način. Klerikalci so že v obeh šišenskih občinah razpustili občinski svet. Zdaj pravijo, da pride za Šiško najprvo Glince, potem pa Moste. Po novem občinskem zakonu bi do 1. oktobra sicer morale biti vse nove občinske volitve dovršene, toda klerikalci so glede preziranja zakona, pa magari če so ga sami skovali, pravi mojstri, to smo že v nešteti slučajih doživeli. Kako znajo občinske zastope razpuščati, to se je ravno v obeh Šiškah pokazalo. V slučaju Sp. Šiška so se igrali slepe miši ter si za to svojo igro pridobili celo naprednega župana. G. Pogacnik namreč sam trdi, da je naprednjak, in ker doslej nimamo povoda, da bi mu tega ne verjeli. V slučaju Zg. Šiška pa so že z ropotom in brez krinke nastopili ter s pomočjo njih sluge na Bleiweisovi cesti razpustili tudi doslegli. Ista usoda torej čaka zdaj še Vič Glince in Moste. Kakor manever bodo tukaj poskusili, tega ni sicer zgovorni deželni odbornik dr. Pegan ne mara še izdati. Le toliko

je mož že zaupal, da se Ljubljana klerikalcem zdi še premalo katoliška in še premajhna tudi po svojem obsegu in da hočejo iz sedanjih bele Ljubljane napraviti veliko katoliško, vulgo črno Ljubljano in sicer na ta način, da razpuste kar po vrsti vse občinske zastope še pred novimi volitvami, ker pod vladnim gerentstvom se da marsikaj drugače napraviti, kot pod zaščito zakonodajske občinske uprave. Kratko povedano, klerikalci hočejo Ljubljani priklopiti s pomočjo Schwarzja vse sosednje okoliške občine. Ljubljana, pravijo, mora izgubiti dosedanje napredno lice, Ljubljana mora biti črna in to bomo dosegli s priklopitvijo obeh Šišk, Viča, Glince in Most. Tako slove poročilo. Mi pa pravimo: če je to le dr. Pegan govori, je kakor amen v očenašu gotovo, da se bo vse tako izvršilo, kakor gosp. dr. Pegan govori. Ampak, ampak, le to je vrag, da bodo v tej zadevi tudi še drugi govorili, da bodo postala gluha marsikatera ušesa, ne samo dr. Peganova. Sicer pa, če si klerikalci omislajo tako „črno Ljubljano“ kakor se je pri zadnjih volitvah izkazal „črni Kranj“, si za pretežno napredno lice Ljubljane ne morejo boljše izmisliti, kot je dr. Peganov načrt. Torej gospodje le na delo!

„Nemščina“ ljubljanske Kazine. Človek bi mislil — če le kje v Ljubljani, morajo znati pošteno nemško vsaj v Kazini, Pa se motiš, kdor misliš, da je tako. V ljubljanski Kazini znajo manj nemško nego za revček 3. razreda ljudske šole, ki se je komaj začel učiti tega prepotrebneega kulturnega jezika. Da imamo prav, nam dokazuje sledeča „nemščina“, ki smo jo zasledili slučajno v neki poselski knjižici. V rubriki ime stan in bivališče gospodarjev stoji zapisano: „M. Supan Kasino Custos“. Služkinja je služila „16. 5. 1909 bies 6. 10. 1910“ in je bila „Medchen für Aless“. Izpričevalo se glasi: „hat Sich werend diesen Zeit ser anstendig Benomen und auf Eigenes Frülängen entlassen worden ist.“ — Ljubljanski Kazini iskreno čestitamo na njenem imenitnem „Custosu“ in na še bolj imenitni „nemščini“, ki jo ta mož piše in — najbrže — tudi govori. Zdi se nam, da bi mu šla slovenščina veliko bolj, kakor shloh marsikateremu ljubljanskemu „Nemcu“.

Nemir in ropot okoli nemškega gledališča. Kaj nameravajo vse Nemci s svojim novim nemškim ljubljanskim gledališčem še ni znano. Gotovo pa je, da ga mislijo otvoriti z velikimi svečanostimi in sicer na tak dan, ko bi se vsak pojav kake demonstracije smatral za protidinastični oziroma kot „srbska propaganda“. Na vsak način hočejo biti Nemci s svojim teatrom čimprej gotovi, ker bi radi otvorili stavbo še pod Laschanovo vlado. Vkljub vsem nameravam pritožbam volilca Pegana namreč ni gotovo, kako dolgo bo še ta vlada trajala. Ob otvoritvi pa hočejo Nemci gotovo dati znamenje, da so še tu in da jih je sedaj — odkar imajo 7 zastopnikov na magistratu — več nego prej. Zato Nemci hite z delom, delajo vse praznike in nedelje, vse dni in noči. Mi bi se nad tem ne vznemirjali, ko bi imeli prebivalci okoli novega nemškega gledališča mir. Toda tem ljudem niti spati ne morejo. Te dni so razbijali delavci do 12. ure po noči. Ne rečemo, ko bi tiho delali, ampak zbijanje je bilo naravnost izživajoče. Vmes se je čulo vpitje; ki je kazalo, da so ljudje

Naročajte, ponudite, zahtevajte Tolstovrško slatino in pijte samo

ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislavoda. Od vsakega zaboja slatice podjetje v narodne namene 20 vinarjev, kamor naročnik določi. Naslov: Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Korosko, kjer je tudi gostilna, letovišče in prenočišče. Svoji k svojim!

MALI LISTEK.

I. E. RUBIN.

Veliki vitez.

Bajka.

Breze v dolini so ozelenele in to je bilo znamenje, da je prišla pomlad. Bele, visoke, vitke so se dvigale nad zeleno trato ob tihem zguhlenem potoku. Stale so tam gole zapuščene celo dolgo zimo kakor mrtve sanje iz davno pozabljenih dni. Sneg je bil obsul njih tenka debla in je z belo odejo pokrnil celo dolino naokoli. V jasnih zimskih nočeh so se raztezale svitu lune prek bele odeje dolge in v tenke sence. A sicer e bilo smrtno-mrtno po dolini.

In dahnili je veter od juga in skopnel je sneg. Trava po dolini je ozelenela in zatrepetalo je v šibkih vejah visokih brez. Prišla je pomlad in ptici so zapeli. Zabrstelo je zelenje na vitkih brezah in v solčnih žarkih so se poljubili nežni vrhovi v tihem šepetenju. In zarajala, zaigrala je med nemirnimi vrhovi pomladanska sapica. In cela dolina in svet daleč naokoli je oživel v novem hrepenečem življe-

nju. Okoli in okoli tja do temnih gričev je ležal svet lep kakor raj, kakor mogočen okvir tihe doline z belimi brezami. Kaj je mogel biti druga cel ta svet, nego okrasje k oni skrivnostipolni sliki: zelena dolina z belimi brezami. Tam se je budila in od tam je prihajala pomladanska bajka lepa in veličastna kakor pomladanska pesem prinešena od južnih zefirov. Tam se je dvignila zjutraj lahna megla in je izginila kakor sladka sanja noči. Tam se je opoldne zasanjalo solnce z nebeškimi žarki in zanjalo začuden nad svetim krajem. Tam so v večerih zašepetali vetrovi pesem iz daljnih strani. Tam je zakrila tajinstvena noč čudopolni svet, da je iz njega prišel v čarobnem svitu lune on — on, veliki vitez. Obstrmel je takrat nebo z zvezdami, zemlja je obmolnila, izginil je svet naokoli: ni bilo videti drugega nego dolgo vijoco se srebrno reko in ob nji belo cesto daleč do juga, kjer se je zgrnil svet v zelenih gajih. Od tam ga je prinesla cesta ponosnega velikega na visokem konju; in naenkrat se je pojavil med brezami visok in vitez, kakor ga ni videla zemlja na sebi: blede je bil njegov obraz in temne so bile njegove oči; svilenat je bil njegov naprsnik in srebrn je bil njegov oklep, dolga je bila njegova postava in lice je bilo resno. Tak se je

pojaval vselej in je gledal proti gradu. Gospodična Eleonora je slonela na balkonu in je gledala v tiho pomladansko noč. Tišina je vladala daleč nad svetom in se izgubljala v visoko jasno nebo. V dolini so stale bele breze neme in osamljene, obdane z zeleno trato. Polni mesec je plul žez lazurne višave in med brezami so se zganile trepetajoče sence. Zdaj, zdaj... Gospodična Eleonora je obstala in se s trdimi rokami oprijela balkona. In razgrnil se je svet daleč do juga, do zelenih gajev. Dolga srebrna rečica je tekla po dolinah in bela cesta ob nji. In naenkrat se je pojavila na beli cesti visoka senca belega jezdeca. Zatrepetale so mlade breze in pojavil se je pred njimi na visokem konju blede in resen in je gledal proti gradu, kakor da čaka znamenja, da prihaja bliže.

Prihajal je bil tako že v njeni mladosti. Takrat se je gospodična Eleonora vrnila domov iz samostana, kajti bila je edinka in ji je bilo že šestnajst let. In zastoj je mimo grada prihajal Gabor z Brenova, visok in silen mladeč, ki je bil mogočen gospodar; ni se ozrla na njega, kajti neprijeten in kmečki je bil njegov obraz in poznalo se mu je, da po dnevi leži na polju med delavci. In zastoj je poslal svoje posle z lepimi darili trgovcu Lucij tam iz velikega mesta;

ni sprejela niti darov niti besedi, kajti oboje je bilo mehkužno in ničvredno, kakor gospod, ki jih je bil poslal. In zastoj je tudi prišel na grad sam markiz Delfort, s smehljajočim obrazom in priletnimi lasmi; ni poslušala njegovih sladkih besedi niti prijaznih nasmehov, kajti nečiste so bile njegove oči in o grehu so govorile njegove roke. Družega si je izbrala ona, družega, ki ni prišel. Ni prišel, toda moral je priti, kajti ljubila ga je in ljubezen je vabila, klicala. In ko se je prvič razgrnila pomlad po deželi in so ozelenele breze, ko je bila prva polnomesečna noč polna pomladanskih sanj, ko se je prvič vzbudila v dolini čudotvorna bajka: takrat je prišel. Razgrnil se je svet daleč do juga, do zelenih gajev in po beli cesti ob srebrni reki se je pojavil veliki vitez; zatrepetale so bele breze, komaj ozelenele in je stal pred njimi ter gledal proti gradu. Obstrmela je takrat gospodična Eleonora, kakor mrtve so gledale njene oči. Toda konj z jezdecem je stal, kakor ukopan in se ni približal. Dobro je videla obraz mladega viteza, resno lice, temne oči. Bil je tak, kakor ga je videla že zdavnaj, kakor ga je ljubila od nekdaj. Slonela je gospodična Eleonora dolgo v noč na balkonu in ježdec je stal nepremično kakor kip. Visoka je bila nje-

gova postava, da so izginile v njegov senci šibke breze, kakor v meglah je izginil svet okoli njega, zvezde so obstrele, zemlja je obmolnila. Sam je stal velik in veličasten veliki vitez, ki mu ni jednakega videla zemlja.

Gospodična Eleonora je pobegnila z balkona v svetem strahu in legla na posteljo v rajskem veselju. „Prišel je, prišel je...“ Vzklikalo je srce, trepetala je mlada duša, bele roke so se stegovale v tih objem. In ga je začutila poleg sebe. Nad njeno glavo se je sklanjal resni blede obraz, temne ljubeznt polne oči so zrle vanjo... Sladek nasmeh je preletel njegova mlada ustna in začutila je gorak poljub.

„Od kod si, moj dragi?“

In ni bilo odgovora le tih poljub je strnil dvojna ustna.

„Ali me ljubiš, moj najdražji!“

In ni bilo odgovora in le v sladkem nasmehu se je zopet približal ljubezni polni obraz.

„Ostaneš pri meni za vselej...?“

In zopet ni bilo odgovora le temna senca njegovih oči je zažarela jasneje in se približala...

pijani. Kakor smo izvedeli nimajo Nemci nikake pravice delati po noči, še manj pa razbijati in krčati, da onemogočujejo spanje mirnim ljudem. Zadrževamo, da se napravi tem razmeram konec.

Podraženje tobaka. Piše se nam: Že lansko leto je bilo razglašeno po časopisih, da se tobak podraži. Pisalo se je tudi, da se cigarete in smotke podraže, tobak v zavitkih pa se sicer ne podraži, ampak v kvantiteti zmanjša. Danes grem v tobakarno, zahtevam zavitek za 16 h, in nisem bil malo ogorčen, ko se mi reče, da od danes naprej stane 24 h. Torej za celih 8 h so ga podražili, ko faktično niti 8 h tobak s papirjem vred ni vreden. Saj so same smeti. Pred 15—20 leti je bil lep tobak, o prahu in drobižu niti sledu ni bilo. Tak tobak naj sami pokade ali pa pošnolajo. To je samo odiranje kadičev. — In kdo bi moral biti prvi proti temu podraženju? Po mojem mnenju na vsak način časopisje. Za vse potrebne in nepotrebne stvari imajo časopisi prostora, za tako važen socialen fakt ga nimajo. Toraj na delo! Geslo vseh kadičev naj bo, popolna opustitev kajenja.

Kresovi v čast sv. Cirila in Metodija so bili letos jako slabo zastopani. Na gorenskih hribih jih je gorelo približno 24. Najbolj zavedne so se izkazali Slovenci v pogorju med Dolom in Moravčami. Značilno za svoj čas tako zavedno Notranjsko pa je, da na notranjskih hribih ni bilo niti enega kresa opaziti. Na celem Barju je gorelo 6 kresov. Najlepši je bil oni na Rakovniku.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko v Ljubljani ima v petek, dne 7. julija t. l. ob pol 5. uri popoldne v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani redno javno sejo s sledečim dnevnim redom: 1. Predložitev zapisnika zadnje seje. 2. Naznanila predsedstva. 3. Naznanila tajništva. 4. Zbornični račun za leto 1910. 5. Volitev zborničnega zastopnika v odbor obrtno-nadaljevalne šole v Krškem. 6. Volitev zborničnega zastopnika v odbor gremialne šole v Ljubljani. 7. Predlog za imenovanje zborničnih zastopnikov in zapisničarja v volilni komisiji za zbornične volitve. 8. Izjava o vprašanju priklonitve obrtnih nadaljevalnih šol za mehanično-tehnične in stavbne obrte v Ljubljani k državni obrtni šoli. 9. Tajna seja.

Zoper javno varnost. Poroča se nam: Kosler ima svoj travnik ob pešpoti med pivovarno in Zormanovo hišo v Šiški. Ta travnik je ograjen z zobčastimi žicami. Te in še razne druge žice pa so tako škandalozno pritrdjene, da jih več kot polovica visi na tleh in po zraku ter trgajo mimoidočim pešcem obleko, pa tudi kožo. G. Koslerja bi bilo dobro poslati v pouk za javno varnost, gotovo pa dobi od več strani račune za vsled njegove škandalozne ograje poškodovane obleke.

Odborova seja „Matice Slovenske“ na danes, dne 5. julija 1911 ob 6. uri zvečer v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo predsedništva. 2. Potrditev zapisnika odborne seje. 3. Poročilo iz Knjižnega ošeka. 4. Tajnikovo poročilo. 5. Slučajnosti.

Uredništvo in upravišstvo „Slov. Ilustrovanega Tjednika“ se nahaja od danes naprej v Ljubljani, v Sodni ulici šte. 4, podružnična uredništva in upravišstva „Slov. Ilustrovanega Tjednika“ pa je v Šiški, Vodnikova cesta šte. 97.

Za zgradbo Sokolskega doma v Šiški je narodnim društvom naklonjen gosp. Franc Tomček, lesni trgovec v Ljubljani, daroval v nabiralnik v gostilni pri Ančniku v Sp. Šiški prispevek v znesku 5 K. Zeleti bi bilo, da pride še več tako požrtvovalnih ljubljanskih gostov v Šiško.

Promocija. V soboto, dne 1. julija je bil na Dunaju absolv. med. Jozef Lužar promoviran za doktorja vsega zdravilstva. Čestitamo! **Izobraževalno društvo v Senožčah** priredi dne 9. julija t. l. ob 3. uri popoldne v prostorih senožškega grada veselico z igro „Mutasti muzikant“ in drugim raznovrstnim sporedom, h kateri vabi vladno vse prijatelje društva.

Lov v Šiški Lokl se odda dne 8. julija ob pol 12. uri dopoldan pri ljubljanskem okrajnem glavarstvu v najem. Lovci zakupniki se vabijo.

Izobjeljeno. V ponedeljek okrog poludne na Dunajski cesti v bližini trafike pri Hribarjevi tiskarni je neka gospa iz Sp. Šiške izgubila 10 kronskih bankovcev. Pošten najditelj blagovoli denar oddati na mestni policiji ali pa v županskem uradu v Sp. Šiški.

Umor na Rozenbergu. Brat ubil brata.

Franc in Anton Rogel sta živela že delj časa v prepiru. Dne 2. t. m. prišel je Franc Rogel nenadoma po noči k hiši Antona Rogla razbil vse šipe na oknih ter vrgel na spečega brata več kamnov. Ko ga je brat po-

svaril, je ta še bolj besnel, tako da je zbežala žena Antona Rogla k sosedu, tudi Anton Rogel se je livjemu bratu umaknil. Franc Rogel mu je radi tega zakričal, da ga bode požgal.

Dne 3. t. m. ob 10. uri zvečer pride Franc Rogel zopet k hiši Antona Rogla, ter prične tako razbijati, da se je žena Franceta Rogla zopet z otroki umaknila k sosedu. Med Francetom in Antonom Roglom se je nato vnel prepir, tekem katerega je Anton Rogel udaril z vilami Franceta po glavi. Nato ga je prijel in ga vrgel na tla. Na tleh ležečega je tolkel po glavi s kamnom in mu na več mestih prebil lobanjo tako, da so možgani ven gledali. Ko je videl Anton Rogel, da je brata težko poškodoval, šel je v 5 minut oddaljen vas k materi, ki je živela zadnji čas pri svoji hčeri ter njej in možu od hčere oziroma svojem svaku povedal kaj da je naredil. Nato sta se podala Anton Rogel in njegov svak k ranjenemu Francetu ter ga našla že mrtevga.

Anton Rogel je prosil svaka naj stvar takoj naznani orožnikom, kar je svak tudi storil. Orožniki so Antona Rogla že ob 12. uri dobili ter ga odvedli v zapor v Trebnje.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 4. julija. Kakor se v parlamentarnih krogih zatrjuje, bo ministrski predsednik baron Gautsch že prihodnji teden pričel pogajanja z raznimi strankami glede povečanja vladne večine. Poletno zasedanje zbornice bo popolnoma formalno. Volilo se bo samo predsedstvo in posamezni odseki. Dalje se bo vršila tudi debata o programni izjavi, katero bo podal baron Gautsch. Kakor se poroča bo poletno zasedanje trajalo le do 5. avgusta. Koncem tega zasedanja bo zbornica izvolila tudi delegacijo. Delegacije bodo zborovale najbrže v drugi polovici meseca septembra na Dunaju.

Spor med dr. Weißkirchnerjem in dr. Neumayerjem.

Dunaj, 4. julija. Na današnji seji dunajskega občinskega sveta je prišlo med županom dr. Neumayerjem in bivšim trgovskim ministrom dr. Weißkirchnerjem do zelo hudih konfliktov. Podrobnosti še niso znane. V političnih krogih vzbuja ta slučaj veliko pozornost, posebno radi tega, ker sta si bila dosedaj vsaj na zunaj Neumayer in Weißkirchner velika prijatelja.

Češki socijalistični avtonomisti.

Kladno, 4. julija. Predsednikom čeških socijalnih demokratov-avtonomistov je bil izvoljen Némec, podpredsednikom Tušar in Tomášek, tajnikom in zapisničarjem Šmeral in Habermann.

Ogrska zbornica.

Budimpešta, 4. julija. V današnji seji ogrskega državnega zbora je posegel v debato tudi finančni minister pl. Lukacs, ki je razpravljal o importiranju avstrijskega špirta na Ogrsko. V prihodnji seji pridejo na vrsto posojila Požuna, Reke in Zagreba. Prihodnji teden bo zbornica odgođena za 8 dni.

Kolera v Trstu.

Trst, 4. julija. Za kolero obolela Marija Soldan je včeraj umrla.

Dunaj, 4. julija. Da se prepreči razširjanje kolere v Trstu, je trgovsko ministrstvo odredilo najstrožje navedbe. Vsi potniki iz Italije se ne smejo 5 dni izkrcati.

Razne vesti.

*** Ukraden dvorni salonski voz ruskega carja.** Iz carskih remiz v Petrogradu, kjer so shranjeni carski dvorni salonski vagoni, je bil nedavno ukraden najkrajši in najdragocnejši vagon. Ruski car se je radi te tatvine silno razsrdil in odredil, da zasleduje tatvino četa redarjev. Kočno se jim je posrečilo, da so čez štiri tedne našli vagon na neki zelo oddaljeni železniški postaji transbajkajske železnice. No, od drugih in prekrasnih predmetov v vagonu ni ostal ni najmanjši komad — lopovi so odnesli vse seboj ter ostavili samo štiri gole stene vagona. Dragoceni tapeti, slike, krasna in dragocena oprava iz zlatega bronca, cerkveni predmeti od čistega zlata v mali kapelici, ki so se nahajali v vagonu, vse so odnesli lopovi. Po inventarju dvorne uprave velja plen, ki je padel lopovom v roke, 1.500.000 rubljev. To je plen!

*** 11000 vrst je prejahala na konju ruska dama Aleksandra Kudaševa.** Njen oče je bil kozaški hetman. Ona ima sedaj 35 let, simpatična žena, vdova kozaškega oficirja. Dne 15. maja lani je odjahala na svojem mongolskem stepnem konju iz Harbina ter prejahala Mandžurijo, Krasnojarsk,

Tonsk, Petropavlovsk, Kazan, Nižnji Novgorod ter priselila v Moskvo, odkoder je odjahala v Petrograd. Na dan je prejahala do 20 vrst pa tudi do 80. Po kmetih je imela mnogo sitnosti. Cilj njen je ta: pokazati, kaj zmore vztrajnost in odporna sila prave kozakinje.

*** Razprava proti morilcema ogrskega kmečkega poslanca Achima je skončala z oprostitvijo bratov Zsillinski.** Porotnikom so bila stavljeni vprašanja: za premljeni umor, za nameravano usmrtno in za težko telesno poškodbo in dodatno še za silobran. Porotniki so zanikali prvi dve vprašanji, potrdili pa tretje in dodatno, vsled česar sta brata Zsillinski oproščena.

*** Dva otroka, ki bi rada videla železniško nesrečo.** S tira bi bil skočil vlak iz Bresta v Nantes pri postaji Quiniperle, in sicer radi tega, ker sta dva otroka, osemletna Nescoit in Calvet položila kamen na šine, da bi videla, kako se prevrne vlak. Da se to ni zgodilo, je zasluga mašinista, ki je o pravem času vstavil vlak. Malo dalje bi bil vlak padel čez škarpo. Oba dečka je prišla sodna oblast.

*** Koliko je zdravnikov v Avstriji.** Dr. Oskar Klauber je na podlagi zadnjega ljudskega štetja in izvestil c. kr. statistične centralne komisije sestavil zanimive podatke o številu in razdelitvi zdravnikov v Avstriji. Glasom teh podatkov je bilo v Avstriji začetkom leta 1902 zdravnik, proti koncem leta 1905. Všteti so tudi vojaški zdravniki. Sedaj je zdravnikov v Avstriji: na Nižje Avstrijskem 3839, na enega zdravnika prihaja 940 prebivalcev; na Gornjem Avstrijskem 402 zdravnikov, na enega zdravnika prihaja 2110 prebivalcev; v Solnogradu 146 zdravnikov, na enega zdravnika 1510 prebivalcev, na Štajerskem 750 zdravnikov, na enega zdravnika 1930 prebivalcev; na Koroškem 165 zdravnikov, na enega zdravnika 2290 prebivalcev; na Kranjskem 115 zdravnikov, na enega zdravnika 4570 prebivalcev; v Trstu 225 zdravnikov, na enega zdravnika 1010 prebivalcev; na Gorškem 72 zdravnikov, na enega zdravnika 3490 prebivalcev; v Istri 182 zdravnikov, na enega zdravnika 2090 prebivalcev; na Tirolskem 661 zdravnikov, na enega zdravnika 1390 prebivalcev; na Predarliskem 69 zdravnikov, na enega zdravnika 2130 prebivalcev; na Češkem 3264 zdravnikov, na enega zdravnika 2560 prebivalcev; v Šleziji 264 zdravnikov, na enega zdravnika 2930 prebivalcev; v Galiciji 1675 zdravnikov, na enega zdravnika 4860 prebivalcev; v Dalmaciji 176 zdravnikov, na enega zdravnika 3600 prebivalcev.

Dunaj sam ima več nego četrtino vseh zdravnikov Avstrije. Ženskih zdravnikov je bilo 80. Med deželami, ki so na slabem glasu z zdravniki, je Kranjska na drugem mestu. Na enega zdravnika pride 4570 prebivalcev. Tako je bilo koncem leta 1910. Ali le prepogostoma je še manj zdravnikov ter se tako poveča število prebivalcev, kolikor jih pride na enega zdravnika — če bi bili porazdeljeni po deželi seveda, ali večina jih je v mestu. Zunaj na deželi je vedno zelo občutljivo pomanjkanje zdravnikov.

*** Zgodovinska šala.** Ko je angleški kancelar Fox leta 1792 zahteval od poslanske zbornice, da ima novi francoski vladi izreči neomajno zaupanje, se je dvignil raz svojega stola poslanec Burke, vrgel silovito razburjen s strašnim glasom svoj meč v sredo zbornice in zahteval, da se prične s Francijo taka vojska, da se vse pokolje. Vsi člani zbornice so onemeli na svojih stoli in sam Fox je prebledel, kakor platno. Nevarnost, da se izzove vojska je bila nepopisna. V trenutku pa „skoči na govorniški oder Sheridan in pravi govorniku: Poslanec Burke nam je dal nož, da poročemo Francoze, ali posabil nam je dati vilice. Po vsej zbornici se je vzdignil vulkanski smeh in tako se je preteči vihar razblinil v nedolžni smeh.

*** Uresničene sanje.** Tri mesece pred rusko francosko vojsko, ko še ni nihče vedel, da v kratkem udrila v Rusijo velika združena francoska armada in živel general Tučkov v neki vili blizu Tula. Neko noč se je sanjalo njegovi ženi, da je v gostilniški sobi v nekem popolnoma tujem kraju. Vstopil je njen oče, peljal za roko njenega sina in žalostno rekel: Uničena je tvoja sreča, tvoj mož je padel, padel je pri Borodinu! Prestrašena se zbudi, ko pa je videla svojega soproga mirno spati, se ni brigala za sanje in vnovič zaspala. Toda iste sanje so se ji ponovile popolnoma enako še dva-krat. Poklicala je prestrašena moža in ga vprašala, kje je Borodino. Iskala sta takoj po zemljevidih, a kraja nista nikjer našla. Minili so meseci in čudne sanje sta seveda oba pozabila. Tudi ko se je vnela francosko-ruska vojska, se ni nihče nanje spomnil. General je dobil poveljstvo rezervne armade, ona je šla nekaj časa z njim nato pa z ostala in se nastanila z očetom v nekem mestu. In tu so se sanje uresničile. Res je nekega dne stopil k njej njen oče, peljal sina za roko in ji povedal žalostno novico: „Padel je tvoj mož, padel je v Borodinu.“ Sedaj šele

se je spomnila na usodne sanje. Soba, v kateri se je to zgodilo je bila popolnoma slična sobi v sanjah, njen mož pa je res padel v oni znameniti bitki pri vasi Borodino, ki ima ime po bližnji istoimenovani reki.

Lastnik in glavni urednik Milan Plut.
Odgovorni urednik dr. Ivan Lah.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe, 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pisnim vprašanjem je priložiti znakmo 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakmah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

3 dljaki se sprejmo v oskrbo, oziroma se odda čez počitnice mebljena soba. Naslov pri „Prvi anončni pisarni“. 385/3—1

Na stanovanje in hrano se sprejmo tri neneke za prihodnje šolsko leto. Na razpolago klavir. Dunajska cesta šte. 6, II. nadstropje. 235/1—1

Umivalnik ter več drugih stvari se ceno proda na Sv. Petra cest šte. 55. I. nadstropje. 234/2—1

Dobro in lahko zaslužek dobe zlasti vpokojeni orožniki ali finančni stražniki. Naslov pove „Prva anončna pisarna“. 385/3—1

Iščem dljaka, ki bi čez počitnice poučeval dečke v računstvu in nemščini za ljudsko šolo. Zglasiti se je pri Eng. Franchetti, brivec, Sodna ulica 2. 384/1—1

Izurnjena prodajalka išče službe kot blagajničarka ali prodajalka. Ponudbe pod „I. S.“ na „Prvo anončno pisarno“. 381/3—1

Soba s separiranim vhom se odda. Igriška ulica 6. 378/3—1

Oženjeni išče službe trgovskega sluga. Ponudbe pod „Sluga“ na „Prvo anončno pisarno“. 387/4—1

Mebljena soba s posebnim vhom se tako zelo ceno odda na Sv. Jakoba trgu št. 8, vhom Zatiška ulica 1, I. nadst. desno. 382

Stanovanje s dvema sobama se odda za avgustov termin. Naslov pove „Prva anončna pisarna“. 393/1—1

Lepa vila v Spodnji Šiški, Celovška cesta št. 229 se radi družinskih razmer pod ugodnimi pogoji takoj proda. 3—2

Dve deklet ali dva dljaka se sprejmeta na hrano in stanovanje. Kje, pove uprava „Jutra“. 231/3—2

Gospica se sprejme na hrano in stanovanje. Poizve se v upravištvu „Jutra“ 229/3—2

Iščem nemeblovano sobo v sredini mesta s posebnim vhom. Ponudbe na upravištvu „Jutra“. 230/3—2

Kleparskega pomočnika in vajenca sprejme takoj Jurij Košar, klepar, Čevljarska ulica št. 4. 377/3—2

Različno pohištvo kakor stoli za gostilno, preše za perilo, mize, postelje, garnitura, divan, je po ceni na prodaj. Vpraša se Poljanska cesta št. 9. 378/2—2

Mladenč z dobrimi sprilicvali išče službe kot mesarski pomočnik najraje v mestu. Naslov pove upravištvu „Jutra“. 228/2—2

Panama klobuki so postali cenejši od K 4— naprej. Slamniki radi minule seziže pod polovično ceno. Angleško skladišče oblek O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5. 359/8—7

Avtomobil za štiri osebe ceno proda Lovro Šebenik, Sp. Šiška.

Trgovski lokal odda z opravo vred M. Kristofič & Bučar. 211/x—5

Po zelo znižani ceni prodaja radi preselitve v lastno hišo M. Kristofič & Bučar. 212/x—5

Kdor išče ali oddaja kako službo, kdor hoče kaj kupiti ali prodati, doseže to najlažje, ako inserira v Malih oglaših „Jutra“. Za besedo se plača samo 5 vinarjev.

Oblastveno avtorizirani in zapriseženi

geometer Lisec
Ljubljana, Sodna ulica 3
prevzema vse zemljemerske zadeve ter jih najhitreje izvršuje po najnižji ceni.

Za letoviščarje, izletnike in cenj. občinstvo sploh!

Staroznana gostilna „Triglav“ v Lescah na Gorenjskem prešla je vsled prodaje v druge roke in je sedaj popolnoma prenovljena in povsem udobno urejena. Na razpolago je velik senčnat park, vrtni salon, keglišče in kroglišče. Vodovod v hiši. Preskrbljeno je za vestno postrežbo z izbornim pivom pristnimi vini in dobrih jedilj po zmernih cenah. Oskrbištevno gostilne, katero se za cenjeni obisk uljudno priporoča, daje pojasnila tudi glede sob.

Lepota ženskega lica je ključ, ki odpira mnoga in mnoga vrata!

Lepo in belo lice

kakor tudi gladke in nežne roke podaja brez dvoma blagodišča krema brez masčobe

OLIMPIA pripravljena na poseben način iz najfinejših in najneškodlivejših sestavin. Radi sprotne kemične spojitive se porablja

OLIMPIA suha krema tudi kot najboljša milo. — Cena malemu lončku K 1-20, velikemu K 2—. — Glavna zaloga v

lekarni Trnkóczy v Ljubljani.

Najboljše odgovori „Slovenca“ vsak naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“, ali pa najde novega naročnika!

Danes in vsak dan
v park - hotelu
Tivoli
po dva koncerta Slo-
venske Filharmonije.
Začetek ob 1/24. popoldne in ob 1/28.
zvečer.

— Vstop prost. —

Priporoča se za vsa v svojo stroko
spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarški mojster

V LJUBLJANI

Sodnijska ulica št. 3

Dobe se tudi izgotovljena obuvala.
Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani
po 6 vinarjev
v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.
Državni kolodvor.
Blaž, Dunajska cesta.
Sever, Krakovski nasip.
Plešler, Kongresni trg.
Češark, Šelenburgova ulica.
Dolencec, Prešernova ulica.
Fuchs, Marije Terezije cesta.
Mrzlikar, Sodna ulica.
Šubic, Miklošičeva cesta.
Zupančič, Kolodvorska ulica.
Pirnat, Kolodvorska ulica.
Šenk, Resljeva cesta.
Kotnik, Šiška.
Tivoli, na žel. prel. pri Nar. domu.
Košir, Hišlerjeva ulica.
Štinec, Valvazorjev trg.
Sušnik, Rimska cesta.
Ušeničnik, Židovska ulica.
Kleinsteln, Jurčičev trg.

Wislak, Gosposka ulica
Kustrin, Breg.
Tenente, Gradaška ulica.
Velkavrh, Sv. Jakoba trg.
Sitar, Florjanska ulica.
Blaznik, Stari trg.
Nagode, Mestni trg.
Kanc, Sv. Petra cesta.
Treo, Sv. Petra cesta.
Kušar, Sv. Petra cesta.
Podboj, Sv. Petra cesta.
Elsner, Kopitarjeva ulica.
Blizjak, Bohoričeva ulica.
Remžgar, Zelena jama
Svetek, Zaloška cesta.
Jamšek, Tržaška cesta.
Štravs, Škofja ulica
Likar, Glince.
Sterkovič, Dunajska cesta

Naročajte in kupujte „JUTRO“!
Izvod samo po 6 vinarjev.

Zaradi minule sezije
so cene
oblek za gospode, dame,
dečke in deklice
veliko znižane.
„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatović
Ljubljana, Mestni trg 5.

Telefon interurban št. 129.

Valjčni mlin v Domžalah
I. BONČAR, LJUBLJANA

Centralna pisarna in skladišče: Poljanska c. 19.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti
kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici:
Gruden & Co., Sten trg št. 9.

Več stanovanj

s hrano za izletnike se takoj odda po
jako nizki ceni v hotelu „Vega“.
Spodnja Šiška.

Prva kranjska drogerija, parfu-
merija, fotomanufaktura itd.

Anton Kanc

Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

ANA GOREC

Ljubljana, Dunajska cesta 16 (dvorišče Schneider & Verovšek).

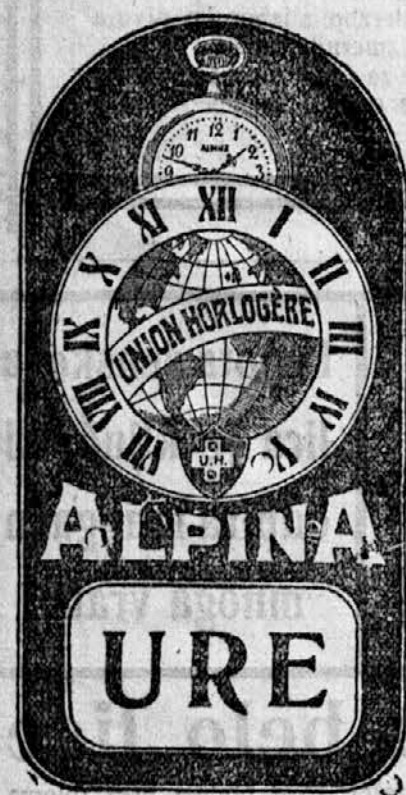
Zaloga koles „Puch“, „Union“

in drugih znamk ter vseh posameznih delov.

Najfinejše pneumatike. — Izposoje-

Rabljena kolesa vedno v zalogi. Postrežba točna in solidna.

Priznana pristne oljate in suhe
cene nizke **barve** točna postrežba
PREMERL in JANČAR
LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 20 nasproti Figovca
na debelo in na drobno. — Izborne emajlne glazure, LAKI
FIRNEŽ in ČOPIČI.
Vse v to stroko spadajoči predmeti.

Priznana največja, resnično domača, že
25 let obstoječa eksportna tvrdka.

Franc Čuden,

urar

Ljubljana, Prešernova ulica 1
samo nasproti Franciškanske cerkve

je delničar

največjih tovarn švicarskih ur „Union“ v
Genovi in Bielu, on torej lahko po
originalno tovarniških cenah
garantirano zanesljivo, v vseh legah in
temperaturah po njegovem astronomičnem
regulatorju regulirane, svetovno znane

.. **ALPINA URE** ..

z matematično preciznim kolesjem — v
zlatu, tulu, srebru, nikeljnu in jeklu

prodaja.

Nedosežno velika izbira. Večletno jamstvo.
Ceniki zastoj in poštne prosti.

Rezervni zaklad
nad pol milijona
kron

Kmetska posojilnica
Ljubljanske okolice

Stanje hranilnih
vlog dvajset
milijonov kron

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v lastnem združnem domu v LJUBLJANI Dunajska cesta št. 18

obrestuje hranilne vloge po čistih

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter
jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Posojuje na zemljišča po 5% brez amortizacije ali na amorti-
zacije po dogovoru.

Eskomptuje

trgovske menice.

Ustanovljena

leta 1882.

Denarni promet

v letu 1910

K 100,000.000—

Eskomptuje

trgovske menice.

Ustanovljena

leta 1882.

Upravno premoženje

v letu 1910

K 20,500.000—

Kuč za slabokrvne in prebolele
je zdravniško priporočeno črno
dalmatinsko vino Kuč najboljšje
sredstvo 5 kg franco K 4.50
Br. Novakovič, Ljubljana.

Delavec

za sodavico, ki je izučen v priprav-
ljanju stroja s spričevalom se sprej-
me takoj v hotel Devetak, Kobarid.

Kupujte „JUTRO“

Izvod samo 6 vinarjev.

Ustanovljena leta 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu.

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastnem domu.

Zavaruje zoper požar na poslopijih, pohištvu in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh
mogočih sestavah. — Tekom leta 1910. zavarovalo se je 19.215 oseb za kapital nad 155 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 1018
milijonov kron. Premoženje družbe znaša nad 392 milijonov kron.

Del. glavnica:
K 5,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad
K 610.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.